

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 8C/4/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4218200254
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Jaďuďová
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2022:4218200254.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno sudkyňou JUDr. Ivanou Jaďuďovou v právnej veci žalobkyne: J. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., I. XXXX/XX, zastúpený: BANÍK & Partners s.r.o., so sídlom Košická 4984/46, Bratislava, IČO: 51 329 972, proti žalovaným: v rade 1/ K.. X.. X. C., nar. XX.X.XXXX, bytom J., Q. X/XXX, zastúpený: Advokátska kancelária Cimmermann, s.r.o., L. Podjavorinskej 1735/23, Zlaté Moravce, IČO: 50 472 305, v rade 2/ Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., IČO: 00 151 700, so sídlom Bratislava, Dostojevského rad 4, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Žalovaní v rade 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť žalobkyni sumu 8 000,- Eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého z nich.

Vo zvyšnej časti súd žalobu zamieťa.

Žalobkyni sa priznáva voči žalovaným v rade 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania vo výške 100% z priznaného plnenia s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého z nich.

Žalovaní v rade 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť na účet Okresného súdu Komárno súdny poplatok zo žaloby vo výške 260,50 Eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu dňa 19.1.2018 domáhala uloženia povinnosti žalovaným zaplatiť jej sumu 30.000,-Eur s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobu odôvodnila tým, že dňa 13.1.2016 v čase od 7,15 hod. do 7,23 hod. došlo k zrážke motorového vozidla zn. Renault Clio KN XXXBU, ktoré viedla žalovaná v rade 1. a osobným motorovým vozidlom Škoda Fabia KN XXXDZ, ktoré viedla vodička O. N. a to tak, že žalovaná v rade 1. dostala šmyk, prešla do protismeru a čelne sa zrazila s vozidlom vodičky N., čím zavinila dopravnú nehodu, následkom ktorej utrpela matka žalobkyne E. J. ako spolujazdkyňa ťažké poškodenie zdravia. Za technickú príčinu dopravnej nehody v zmysle znaleckého posudku č. 3/2016 zo dňa 5.2.2016 bola označená "nesprávna technika a spôsob jazdy vodičky, ktorá sa v plnej miere nevenovala vedeniu svojho vozidla a nesledovala situáciu v cestnej premávke v dôsledku čoho sa pohybovala rýchlosťou vyššou ako je najvyššie dovolená rýchlosť v danom úseku cesty (pozn. 95 - 105 km/h) a na klzkom povrchu uviedla vozidlo do šmyku". Žalovaná v rade 1. bola trestným rozkazom Okresného súdu Komárno zo dňa 7.3.2017 sp.zn. 3T/139/2016-294 uznaná vinnou zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví. Žalovaný v rade 2. v čase udalosti bol poisťiteľom žalovanej v rade 1. v zmysle príslušných ustanovení zák.č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. V súvislosti

s dopravnou nehodou poškodená matka žalobkyne upadla do bdelej kómy, kde tento vegetatívny stav je podľa znaleckého posudku č.8/2017 MUDr. Radoslava Morochoviča, PhD. nenapraviteľný a liečbou ovplyviteľný len minimálne. Do podania žaloby (24 mesiacov) poškodená si neuviedla samú seba, nevnímala okolie, bola úplne imobilná, dýchala pomocou trachey napojenej na ventilátor a stravu prijíma cez gastronomický vývod, prítomné sú jazvy po operačných zákrokoch a dekubitoch. Žalobkyňa bola uznesením OS Komárno zo dňa 15.12.2016 sp.zn. 12Ps/21/2016-86 ustanovená svojej matke za opatrovníčku. Medzičasom dňa 11.6.2018 poškodená, teda matka žalobkyne zomrela.

Život žalobkyne sa po dopravnej nehode zmenil od základu, keď v dôsledku zničenia zdravia matky došlo k výraznému a intenzívnemu zásahu do jej práva na súkromie, k nenahraditeľnej emocionálnej strate a narušeniu silných rodinných väzieb. Žalobkyňa denne vníma tento stav a v plnom rozsahu sa venuje opatere matky, ktorá vyžaduje trvalú rehabilitačnú a 24 hodinovú ošetrovateľskú starostlivosť o všetky základné životné potreby (kŕmenie, nutricia a hydratácia, polohovanie, vylučovanie, dýchanie, hygiena kože a pod.), zostala i ťarcha rodinu finančne zabezpečiť. Poukázala na § 11 Obč. zák. Dňa 11.6.2018 matka žalobkyne zomrela a bolo neoprávnené zasiahnuté do jej osobnostných práv na súkromie a rodinný život. Od úrazu v plnom rozsahu sa venovala opatere o matku, denne ju navštevovala, ako súdom ustanovený opatrovník zastupovala ju pri všetkých právnych úkonoch, zabezpečovala trvalú rehabilitačnú a ošetrovateľskú starostlivosť o jej základné životné potreby. Jej smrťou bola narušená celistvosť rodiny, čo je neodčiniteľná ujma a potom náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 OZ primeraným prostriedkom obrany proti neoprávnenému zásahu. Uviedla, že nerozporuje mieru spoluviny zo strany usmrtenej na samotnom následku, ktorú žalovaný v rade 2. stanovil pri likvidácii poistnej udalosti titulom náhrady škody v rozsahu 20%, avšak za hlavnú príčinu dopravnej nehody znalec označil protiprávne konanie žalovanej v rade 1. K námietke premlčania uviedla, že právo na náhradu škody sa premlčuje v 3-ročnej premlčacej dobe podľa § 101 OZ. K námietke pasívnej legitimácie žalovaného 2. uviedla, že podľa Ústavného súdu- I.ÚS 474/2016, III.ÚS 666/2016, III.ÚS 610/2017 všeobecné súdy sú povinné skúmať možnosť implementácie eurokomformného výkladu.

2. Žalovaná v rade 1. v písomnom vyjadrení k žalobe uviedla, že matke žalobkyne bola poukázaná suma 1354,67 Eur ako náhrada straty na zárobku počas PN, náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 132.096,80 Eur, náhrada za liečebné náklady 5.249,84 Eur, náhrada za bolestné vo výške 26.914,40 Eur. Dodala, že s nebohcou E. (matkou žalobkyne) boli kolegyne asi 5-6 rokov, boli aj kamarátkami a mali spoločné aktivity tak pracovné ako aj súkromné. Ona vozila kolegyne do Kravian nad Dunajom, kde cesta tam aj späť trvá hodinu a pol. V januári dostala šmyk a v ten deň boli 4 nehody a aj hasiči, čo asistovali pri ich nehode, dostali šmyk. V nemocnici podstúpila operáciu a bola PN 10 mesiacov, nebola na tom dobre ani fyzicky ani psychicky, navštevovala psychológa. Keď bola na tom lepšie chcela kontaktovať rodinu žalobkyne, avšak kolegyne jej povedali, že si to neželajú. O tom, že zomrela matka žalobkyne sa dozvedela od kolegyň a aj poslala kvety a kondolenciu po svojom bývalom manželovi. Dodala, že matke žalobkyne pomáhala aj finančne (vozila ju za polovičnú sumu za 2,20 €, pričom denne cesta stále 4,40 € tam aj späť), pretože mala hypotéku a v roku 2009, keď k nim nastúpila hovorila o svojich problémoch s dcérou - žalobkyňou, ktorá sa rozišla s pánom C., ktorý mal nejaký autobazár a chcela spáchať samovraždu. Potom si našla priateľa v Budapešti, čo E. - poškodenú aj tešilo. Dodala, že žalobkyňu videla len raz, lebo žalobkyňa žila v Budapešti, odkiaľ aj dochádzala, bola s matkou v kontakte, ale nie dennodenne, pretože žalobkyňa mala veľa aktivít, cestovala s priateľom po svete. Každá žila zvlášť, matka žalobkyne mala 9 rokov priateľa, s ktorým sa asi rok pred nehodou rozišla. Žalobkyňa matke zvykla dávať kabelky, E. mala málo peňazí, veľa súkromne učila angličtinu. Starala sa o svoju matku, ktorá žila v Hurbanove a dochádzala za ňou. E. sa určite s tým C. nestretávala. E. mala na byt hypotéku a vysoké splátky a hovorievala, že jej zostáva málo peňazí, preto aj veľa doučovala. Keď bola chorá zvykla jej ako priateľke zobrať aj jedlo. Vyčíta si, že v to ráno E. nepripomenula, aby sa pripútala, hovorievala jej to, E. sa však nezvykla pripútať. Dodala, že po nehode v roku 2016 odišla pracovať do Prahy. Žiadala žalobu zamietnuť.

3. Žalovaná v rade 2. v písomnom vyjadrení k žalobe uviedla, že uhradili poškodenej sumu 1354,67 Eur ako náhradu straty na zárobku počas PN, náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 136.435,20 Eur, náklady spojené s liečením 7.225,20 Eur, náhrada za bolestné vo výške 26.914,40 Eur, sumu 2732,71 Eur ako náhradu straty na zárobku po skončení PN (mesačne 139,39 Eur). Namietala svoju pasívnu legitimáciu z dôvodu, že zákon o PZM taxatívne uvádza, ktoré nároky sú poistením kryté. Nemajetková ujma pozostalých po obetiach dopravných nehôd nie je a ani nemôže byť krytá povinným zmluvným poistením (rozhodnutia NS SR 8Cdo 219/2016, 4 Cdo 168/2009, 3Cdo 301/2012). Poukázal aj na skutočnosť, že poškodená sedela vpravo vzadu, k samotnej zrážke došlo prednými ľavými stranami

vozidiel. Z policajnej relácie jednoznačne vyplýva, že poškodená pripútaná bezpečnostnými pásmi nebola a preto možno zaujať stanovisko, že práve nepripútanie bezpečnostným pásmom výrazne prispelo k rozsahu škody na zdraví poškodenej. Žalovaná v rade 1. a jej spolujazdkyňa vpred, ktoré pripútané boli utrpeli pri dopravnej nehode ľahké zranenia. Žiadala žalobu zamietnuť.

4. Žalobkyňa ďalej uviedla, že pred nehodou mali štandardný vzťah ako matka s dcérou. Matka mala vzťah s pánom, ktorého žalobkyňa nemala v láske a preto jej matka v roku 2004 kúpila byt v Komárne, niekedy v roku 2008-2009 zase ona kúpila matke dvojizbový byt v Komárne, aby sa osamostatnila od toho muža. Bývali zvlášť, matka bola učiteľkou a po práci sa stretávali u Hoffera každý piatok, cez týždeň sporadicky. Boli v telefonickom kontakte, víkendy trávievali spolu, keď mali povinnosti okolo babky, hrávali geocaching. Keď mala matka voľno chodila k babke, pomáhala jej tam, víkendy trávievala aj so svojimi kamarátkami, sviatky trávievali u babky. Dodala, že pracuje ako obchodný manažér pre Home Credit Slovakia s regionom od Dunajskej Lužnej po Rimavskú Sobotu popri hraniciach, každý deň vychádzala na cesty a keď všetko dobre išlo o 16tej sa vracala. Každý deň chodila za matkou od 14,00 do 16,00 hod., keď bola v nemocnici v Nových Zámkoch. Matka bola v ústavnej starostlivosti a keď mali dostatok peňazí zariadili jej byt, mali sestričku, ktorá bola s ňou od 8-16,00 hod. Otec sa po 28 rokoch vrátil a ten bol s matkou, ona s ním sa o matku starali. Ku dňu smrti matky jej zostalo cca 75.000 Eur. Uviedla, že žalovaná sa jej doteraz neospravedlnila. Žiadala vypočuť O. C., ktorý bol pred nehodou partnerom žalobkyne.

5. Súd prvého stupňa vo veci rozhodol tak, že žalobu zamietol. Proti tomuto rozhodnutiu podala odvolanie žalobkyňa a Krajský súd v Nitre rozhodnutím sp.zn.6Co/34/2020-305 zo dňa 15.10.2021 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil na ďalšie konanie. Vo svojom rozhodnutí konštatoval v bode 25., že základ nároku uplatnený žalobkyňou je daný, keď vzťah medzi rodičom a dieťaťom má bezpochyby osobitný charakter a úmrtím matky žalobkyne došlo k závažnému zásahu do jej osobnostných práv (právo na súkromie a rodinný život), pričom následok tohto zásahu je nenapraviteľný, keďže navrátenie do pôvodného stavu je vylúčené. Pri úmrtí nemôže žiadne zadosťučinenie odčiniť vzniknutú ujmu, ktorá má absolútny charakter, keď strata blízkej osoby je pre väčšinu ľudí tou najväčšou stratou, s ktorou sa môžu vo svojom živote stretnúť. Otázna tak zostala len výška primeranej nemajetkovej ujmy v peniazoch. Je potrebné zdôrazniť, že výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je stanovená na základe voľnej úvahy súdu, vychádzajúcej zo skutkových zistení spočívajúcich v individuálnych okolnostiach veci podstatných pre posúdenie primeranosti náhrady.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom strán sporu, výsluchom svedka: O. C., znaleckým posudkom č. 3/2016 Ing. Ladislava Šipulu, č. 8/2017 MUDr. Radoslava Morochoviča, pripojeným spisom tunajšieho súdu 12Ps/21/2016, rozhodnutím SP o invalidnom dôchodku, úmrtným listom E. J., listinami odboru likvidácie poisťných udalostí Allianz- Slovenská poisťovňa a.s., uznesením o dedičstve č. XD/XXX/XXXX zo dňa 23.1.2019, trestným spisom 3T/139/2016, výsluchom svedkyne C. J. a ostatnými ku spisu priloženými listinami a ustálil tento skutkový a právny záver veci:

7. Je nepochybné a žalovanou nepopreté, že dňa 13.1.2016 v čase od 7,15 hod. do 7,23 hod. došlo k zrážke motorového vozidla zn. Renault Clio KN XXXBU, ktoré viedla žalovaná v rade 1. a osobným motorovým vozidlom Škoda Fabia KN XXXDZ, ktoré viedla vodička O. N. a to tak, že žalovaná v rade 1. dostala šmyk, prešla do protimeru a čelne sa zrazila s vozidlom vodičky N., čím zavinila dopravnú nehodu, následkom ktorej utrpela matka žalobkyne E. J. ako spolujazdkyňa ťažké poškodenie zdravia. Za technickú príčinu dopravnej nehody v zmysle znaleckého posudku č. 3/2016 zo dňa 5.2.2016 bola označená "nesprávna technika a spôsob jazdy vodičky, ktorá sa v plnej miere nevenovala vedeniu svojho vozidla a nesledovala situáciu v cestnej premávke, v dôsledku čoho sa pohybovala rýchlosťou vyššou ako je najvyššie dovolená rýchlosť v danom úseku cesty (pozn. 95 - 105 km/h) a na klzkom povrchu uviedla vozidlo do šmyku". Žalovaná v rade 1. bola trestným rozkazom Okresného súdu Komárno zo dňa 7.3.2017 sp.zn. 3T/139/2016-294 uznaná vinnou zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví. V súvislosti s dopravnou nehodou poškodená matka žalobkyne upadla do bdelej kómy a dňa 11.6.2018 poškodená, teda matka žalobkyne zomrela.

8. Svedok O. C. uviedol, že 15 rokov poznal pani J. a v rokoch 2006-2009 žil so žalobkyňou v spoločnej domácnosti. Vzťah medzi matkou a dcérou bol dobrý a naďalej po rozchode zostal so žalobkyňou a jej matkou v dobrom vzťahu a týždenne tri krát sa stretávali po ich robote u Hoffera, oni boli každý deň spolu, žalobkyňa finančne vypomáhala matke. Keď sa matka žalobkyne vrátila zo zahraničia, bývali istý

čas spolu, kým žalobkyňa matke nekúpila a neprerobila byt. Žalobkyňa si zariadila pracovné záležitosti po nehode tak, aby mohla matku navštevovať v nemocnici, potom v zariadení až kým nemala dostatok financií na uspôsobenie bytu. Žalobkyni pomáhal otec, ktorý sa nasťahoval do Komárna, žalobkyňa okolo 15tej išla k matke, kde bola asi do 22 hod., bol so žalobkyňou v telefonickom kontakte. Po nehode chodil navštevovať matku žalobkyne.

Svedkyňa C. J., matka neb. E. J. uviedla, že žalobkyňa a jej matka mali veľmi dobrý vzťah, stretávali sa všetky tri, chodili na chatu na Abu. Po nehode si žalobkyňa vybavila veci tak, aby mohla byť v nemocnici, alebo v ústave už o 14tej hodine, prvá zbadala, že ju matka vníma. Žalobkyňa túto udalosť veľmi zle znášala, avšak to neukazovala. Žalobkyňa a jej matka bývali v Komárne, každá vo svojom byte. V podstate každý víkend sa stretávali.

9. Predmetom konania je nárok žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch spôsobnej porušením jej práva na ochranu osobnosti podľa § 11 Občianskeho zákonníka.

10. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 Občianskeho zákonníka

(1) Fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

(2) Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

(3) Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

11. Vykonaným dokazovaním súd mal za preukázané, že neoprávneným konaním žalovanej, za ktoré bola aj právoplatne odsúdená v trestnom konaní došlo k zásahu do práva na súkromie a rodinný život žalobkyne. Otázka zavinenia bola riešená v trestnom konaní, pričom rozhodnutie súdu vydané v trestnom konaní je pre toto konanie relevantné a záväzné, keďže žalovaná bola právoplatne odsúdená za spáchanie trestného činu. Z policajnej relácie jednoznačne vyplýva, že poškodená pripútaná bezpečnostnými pásmi nebola a sedela vpravo vzadu a k samotnej zrážke došlo prednými ľavými stranami vozidiel.

Predpokladom priznania nemajetkovej ujmy v peniazoch je zistenie, že v konkrétnom prípade zadosťučinenie podľa § 13 ods.1 Občianskeho zákonníka nepostačuje, a to z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov vzniknutých konkrétnej fyzickej osobe najmä, ale nielen, vzhľadom na jej dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti, ako i z dôvodov, ktoré svojou vážnosťou a obsahom sú porovnateľné s demonštratívne uvedenými dôvodmi v ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Za zásah do práva na ochranu osobnosti v súvislosti s následným úmrtím blízkej osoby je potrebné považovať len taký zásah, ktorý poruší právo na rodinný život, právo spolužitia predovšetkým s členmi rodiny a právo na vytváranie a rozvíjanie rodinných vzťahov, pričom nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Obč. zák. prichádza do úvahy pokiaľ zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 Obč. zák. nepostačuje z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov tohto zásahu.

Výška nemajetkovej ujmy má plniť výchovný a nie likvidačný účel, a má zohľadniť okolnosti, za ktorých došlo k vzniku škody. Aplikačná prax považuje za nespornú a prioritnú satisfakčnú funkciu, za ktorou je optimálne vyváženie a zmiernenie následkov zásahu, hoci nemajetkovú ujmu vo všeobecnosti nemožno exaktne stanoviť ako odškodnenie za nemajetkovú ujmu ale touto je možné iba zmierniť dôsledky zásahu. Zložitejšie je určenie peňažnej náhrady vo vzťahu k naplneniu prevenčnej funkcie, teda nástroja, ktorý má plniť predovšetkým prevenčnú funkciu vo vzťahu k osobe, ktorá zasiahla do práv, ale aj funkciu tzv. generálnej prevencie, vo vzťahu k neurčitému okruhu možných rušiteľov osobnostných práv. Z prevenčnej funkcie teda vyplýva, že súd by mal predovšetkým zvažovať okolnosti na strane rušiteľa, jeho subjektívnu stránku, a to najmä príčiny, ktoré viedli rušiteľa k zásahu, jeho intenzitu, trvanie, možnosť

recidívy a pod. Na druhej strane však priznaná náhrada nemôže znamenať neprímerané obohatenie a znamenať likvidačné dôsledky pre pôvodcu zásahu.

12. Tvrdenia žalobkyne o každodennom styku s matkou, o tom ako spolu trávili voľný čas boli popreté žalovanou v rade 1., ktorá uviedla, že žalobkyňa sa zdržiavala väčšinu času v Budapešti u priateľa a veľa s ním aj cestovala. Žalobkyňa uviedla, že v období rokov 2010-2016 mala priateľa, ktorý býval v Budapešti, spoločnú domácnosť nevedli, boli víkendy keď ich trávila v Budapešti a niekedy sa stalo, že jeden deň v týždni tam aj prespala. Oblečenie a topánky kupovala matke. Keď matka prišla z nemocnice tak bola voľná od 14tej hodiny.

Súdu sa javí nepravdepodobné, že mladá žena vo veku 35 rokov, ktorá mala priateľa v Budapešti, by každý deň trávila voľný čas s matkou, ktorá matka tiež mala priateľa 9 rokov a s týmto sa asi rok pred nehodou rozišla. Taktiež pracovné zaradenie žalobkyne ako obchodného manažéra pre Home Credit Slovakia s regionom od Dunajskej Lužnej po Rimavskú Sobotu popri hraniciach sa zrejme nedalo dennodenne končiť pravidelne o 16tej hodine tak, že by sa takto žalobkyňa s matkou stretávali na káve u Hoffera. Aj výpoveď svedka C. sa nejaví dôveryhodnou už s poukazom aj na popreté skutočnosti žalovanou v rade 1. v tom, že v roku 2006 sa rozišiel so žalobkyňou, v dôsledku ktorej skutočnosti chcela žalobkyňa spáchať samovraždu a matka žalobkyne bola rada, že sa rozišli. Preto sa súdu javí skutočnosť, že sa svedok stretával s matkou žalobkyne po roku 2006 ako nedôveryhodná. V konaní nebolo preukázané, že by žalobkyňa bola odkázaná na starostlivosť matky, na jej pomoc či už finančnú alebo osobnú (každá bývala zvlášť: matka žalobkyne s druhom, s ktorým žalobkyňa nemala dobrý vzťah, čo sama pri svojej výpovedi. Súdu sa taktiež javí, že nebola žalobkyňa s matkou v denno-dennom fyzickom kontakte, už s poukazom na vyššie uvedené.

13. Súdna prax v Slovenskej republike je v prípadoch priznávania nemajetkovej ujmy blízkym osobám nejednotná, čo sa týka výšky priznanej náhrady (napr. rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 12Co/182/2019, Krajského súdu Bratislava sp.zn.6Co/202/2019, 9Co/341/2015, Krajského súdu Trnava sp. zn. 23Co/337/2016, Krajského súdu Žilina sp. zn. 7Co/61/2018, Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 13Co/424/2017). Hodnota ľudského života je nevyčísliteľná v peniazoch. Účelom nemajetkovej ujmy je zmierniť duševnú bolesť. Vzhľadom na závažnosť vznikutej ujmy (smrť matky ako blízkej osoby) a na okolnosti, za ktorých došlo k poručeniu práva (dopravná nehoda spôsobená nebanlivostným konaním žalovanej 1.) na atribút primeranosti v záujme dosiahnutia účelu kompenzácie (ktorým je zmiernenie utrpenia žalobkyne, nie však potrestanie žalovanej 1. ako pôvodcu zásahu) a na okolnosti správania sa žalovanej 1. (ktorá svoj čin dodnes ľutuje a sama ním trpí), súd vyhodnotil, že požiadavke primeranej náhrady nemajetkovej ujmy v danom prípade zodpovedá suma 10.000,- Eur. Avšak súd túto sumu ponížil o 20% s poukazom aj na postup žalovaného v rade 2., keď tento poistné plnenie pre matku žalobkyne ponížil o 20% ako spoluvinu poškodenej za nepripútanie sa bezpečnostným pásom (poškodená ako osoba sediaci na sedadle vybavenom bezpečnostným pásom, porušila svoju povinnosť toto zariadenie použiť (§ 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov) v zmysle § 441 Občianskeho zákonníka.

14. Súd vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti a na to, že žalobkyňa žiadala priznať vyššiu náhradu nemajetkovej ujmy ako bola súdom priznaná vo výške 8.000,-Eur, súd žalobu čo do zvyšku nároku zamietol.

15. Súd nezaviazal žalovaných na plnenie spoločne a nerozdielne, ako to žiadala žalobkyňa, ale rozhodol, že v rozsahu plnenia jedného z nich zaniká povinnosť plniť druhému, keďže žalovaní nevystupujú ako solidárni dlžníci, pretože ich záväzok plniť vyplýva pri každom z nich z iného právneho predpisu. Žalobkyňa má právo žiadať plnenie od ktoréhokoľvek zo žalovaných, pričom vzájomné vyporiadanie medzi žalovanými je iba záležitosťou žalovaných, a týka sa ich právneho vzťahu vyplývajúceho zo zákona o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. Súd pritom poukazuje na skutočnosť, že s účinnosťou od 01.01.2002 je povinné zmluvné poistenie upravené v zákone č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, kde § 15 zakladá priamy nárok poškodeného proti poisťovni, a teda poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovni, pričom zároveň si poškodený môže uplatňovať náhradu škody aj od poisteného škodcu. Poškodený si tak môže svoj nárok uplatniť buď samostatne voči každému zo žalovaných, alebo spoločne voči obom, avšak plnenie môže dostať len raz. Keďže ide o nárok žalobcov na plnenie

proti dvom subjektom z iného právneho dôvodu, vzájomný vzťah žalovaných 1/ a 2/ je taký, že v tom rozsahu, v akom splnil žalobkyni ako veriteľovi jeden z nich, zaniká dlh, a tým aj povinnosť druhého žalovaného. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo79/2003, z ktorého vyplýva, že ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyporiadania medzi stranami sporu, uvedená skutočnosť zakladá výnimku zo zásady „ne ultra petitem“, a preto v prípade, ak sa žalobca domáha zaviazať žalovaných k solidárnemu plneniu, súd nie je viazaný takýmto návrhom žalobcu, pokiaľ ide o uloženie povinnosti na plnenie spoločne a nerozdielne. Súd nemôže iba prekročiť celkovú výšku peňažného plnenia uplatneného v podanej žalobe.

16. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu ako je tomu aj v prípade určenia výšky náhrady nemajetkovej ujmy súdom podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku a nemožno ho preto zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku konania na základe úvahy súdu. Žalobca má v takom prípade právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy, nie zo sumy žalovanej. Priznanie plnej náhrady trov konania z prisúdenej sumy je odôvodnené interpretáciou pojmom úspech vo veci, keďže ten sa musí skúmať čo do právneho základu, a nie čo do výšky priznaného nároku, keďže pri rozhodovaní o náhrade trov konania v tomto prípade treba rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do práva žalobkyne na ochranu osobnosti bolo zasiahnuté. Výška nemajetkovej ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na aktuálny nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 04.02.2021, sp. zn. III. ÚS 475/2018-31, v ktorom ústavný súd dospel k rovnakým právnym záverom. Žalobkyňa si voči žalovaným 1/ a 2/ uplatnila nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch celkom vo výške 30.000 eur. Súd rozhodol o povinnosti žalovaných 1/ a 2/ zaplatiť jej sumu 8.000 eur a vo zvyšku žalobu zamietol. Žalobkyňa mala teda v spore o ochranu osobnosti vo forme náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorej výška závisela od úvahy súdu, čo do právneho základu plný úspech a v zmysle zásady úspechu jej vo vzťahu k žalovaným 1/ a 2/ patrí plná náhrada trov konania počítaných z výšky prisúdenej sumy.

17. O povinnosti žalovaných 1/ a 2/ zaplatiť súdny poplatok súd rozhodol podľa § 2 ods. 2 zákona veta prvá zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch. Žalobkyňa je v tomto konaní osobne oslobodená od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 2 písm. j) zákona č.71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, teda ako žalobkyňa v konaní o náhradu škody alebo nemajetkovej ujmy, ktoré jej boli spôsobené trestným činom. Súdny poplatok bol vypočítaný podľa položky 7b písm. b) Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu uvedeného zákona. Jeho výška je 66 eur a 3 % z výšky uplatnenej z nemajetkovej ujmy. V danej veci si žalobkyňa uplatnila nemajetkovú ujmu vo výške 30.000 eur, úspešná čo do výšky bola v sume 8.000 eur, teda v rozsahu 27 % a neúspešná v rozsahu 73 %, preto žalovaní 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť súdny poplatok zo žaloby podľa pomeru ich neúspechu vo veci, t.j. vo výške 27 % súdneho poplatku, teda v sume 66 eur + 3% zo žalovanej sumy (900 eur), čo je spolu 966,00 eur, z toho 27%, teda zaokrúhlené sumu 260,50 eur. Poplatková povinnosť žalovaných je spoločná a nerozdielna podľa § 2 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

Poučenie:

Proti I., II. a III. výroku tohto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Komárno.

Proti IV. výroku tohto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Ak zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje osobitné náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutia považuje za nesprávne (odvolacie dôvody, a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok, nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho posúdenia veci (365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).